

Obsah

Predhovor /7

Úvod /9

Problémy skúmania a interpretácie hudobných motívov
v stredovekom výtvarnom umení na Slovensku /13

HUDOBNOOBRAZOVÉ TÉMY V STREDOVEKOM VÝTVARNOM UMENÍ NA SLOVENSKU

1. Hudobnoobrazové témy a ich výtvarné médiá /20
2. Nebeská liturgia /24
 - 2.1. Nebeský chválospev a jeho reprezentanti – k ideovým
zdrojom obrazu /24
 - 2.2. Apokalyptickí starci a proroci s hudobnými nástrojmi
– európske modely /25
 - 2.3. Apokalyptickí starci a proroci ako hudobníci
v nástennom maliarstve na Slovensku /30
 - 2.4. Anjeli ako reprezentanti nebeského chválospevu –
ideové východiská /32
 - 2.5. Anjelskí hudobníci vo výtvarnom umení – európske
východiská /34
 - 2.6. Anjelskí hudobníci v stredovekom výtvarnom
umení na Slovensku /40
3. Posledný súd /50
 - 3.1. Obraz Posledného súdu v západoeurópskom
stredovekom výtvarnom umení /50
 - 3.2. Posledný súd vo výtvarnom umení na Slovensku /56
4. Hudba v stredovekej obrazovej legende /61
 - 4.1. Stredoveká legenda ako zdroj hudobnej
ikonografie /61
 - 4.2. Hudobný motív ako atribút svätca – Anton
Pustovník /61
 - 4.3. Hudobný motív ako doplnkový prvok rozprávania
obrazom – Ladislavská legenda /63
 - 4.4. Hudobný motív ako integrálna súčasť a identifikačný
znak obrazovej legendy – *Volto Santo* /64
5. Hudba v stredovekej obrazovej moralite /68
6. Symbolická obrazová reprezentácia hudby – *ars
musica* /72

HUDOBNÉ NÁSTROJE V STREDOVEKOM VÝTVARNOM UMENÍ NA SLOVENSKU

1. Európsky stredovek z pohľadu genézy hudob-
ných nástrojov – náčrt problémov /78

2. Písomné pramene ako zdroj verifikácie hudobných
nástrojov v ikonografických prameňoch /80
3. Typológia a charakteristika hudobných nástrojov /86
 - 3.1. Strunové nástroje (*chordalia, tensibilia*) /86
 - 3.1.1. Lýra, rota /87
 - 3.1.2. Harfa, harfa s dvoma rezonátormi /90
 - 3.1.3. Psaltérium, *ala* (- krídlo) /94
 - 3.1.4. Sláčikové nástroje – rebeka, fidula, bodcová
fidula, organistrum /100
 - 3.1.5. Brnkacie nástroje s krkom – lutna, kobza, kvinterna,
cetera /107
 - 3.2. Dychové nástroje (*inflatibilia, foramina*) /109
 - 3.2.1. Hranové a plátkové nástroje – flauta, šalmaj,
gajdy /110
 - 3.2.2. Nátrubkové nástroje – rohy, trúbky /114
 - 3.2.3. Organ /116
 - 3.3. Bicie nástroje (*percussibilia*) /118
4. Hudobné nástroje v obraze – svedectvo špecifik
dobového inštrumentára na Slovensku? /121

Záver /125

KATALÓG HUDOBNÝCH MOTÍVOV V STREDOVEKOM VÝTVARNOM UMENÍ SLOVACIKÁLNEHO PŮVODU

1. Nástenná maľba /129
2. Kameňosochárstvo /137
3. Tabuľová maľba a skulptúra, oltárne celky /138
4. Knižná maľba /140
5. Úžitkové umenie /141

Bibliografia /149

Registre

1. Miestny /156
2. Menný /158

Zoznam vyobrazení /160

Summary /165

Farebná obrazová príloha /171